

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisli se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znanika
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.638.

Uprava in redukcije.

Ni še dolgo tega, ko je dal finančni minister dr. Perić sporočiti javnosti, da je potrebna naša državna organizacija temeljita reforma uradniškega aparata. Pojedal je tudi, kako si on to reformo zamisla. »Ugotoviti bo treba«, je rekel, »koliko oddelkov v posameznih ministrstvih je potrebnih in koliko jih je odveč, in ugotoviti bo treba, koliko uradnikov je potrebnih za vsak oddelk.«

Tako je rekel finančni minister in s to svojo izjavo prisolil našemu celotnemu upravnemu sistemu tako krepko zausnico kakor se nihče pred njim.

Vsak rokodelc, ki začne svojo obrt izvrševati samostojno kot mojster, mora vedeti že takoj od početka, kaj hoče, in preračunati mora, koliko pomočnikov in osobja bo potreboval za izvrševanje svoje obrti v obsegu, ki si ga je zamislil. Pravilna kalkulacija in red sta podlaga vsakega gospodarstva, privatnega in državnega.

Mi živimo že osmo leto pod skupno državno upravo, a po izjavi gospoda finančnega ministra še danes ne vemo, kaj hočemo in koliko hočemo. Vemo pač, da imamo celó kópo ministrstev, med temi gotovo polovico nepotrebnih ministrstev, a kaj pomaga to, če pa ministri ne vedo, a kaj pomaga to, če pa ministri ne vedo, kakšne posle naj izvršujejo in v kakšnem obsegu in s kakšnim osobjem! Ali se naj potem odimo upravnemu neredu, ki se je razpasel počasi že v upravno zmešnjavo?

Državna uprava je silno kompliciran stroj, a tudi najbolj kompliciran stroj ima natančno določeno število delov in vsak del ima natančno določeno svoje opravilo. Pri našem upravnem stroju ni znano nikomur ne eno ne drugo. Nihče ne ve z gotovostjo, koliko uradnikov je v upravnem stroju, a ravno tako ne, ali izvršujejo svoje funkcije po potrebi ali ne.

Vse to nujno sledi iz izjave finančnega ministra, pa tudi iz lastne žalostne izkušnje vemo, da je temu tako.

Kljub popolnemu nepoznanju državnega upravnega aparata pa se govori v medodajnih krogih zopet o uradniških redukcijah. Reducira naj se kar na slepo, kakor če bi kdo prišel pred stroj s tiščo in bi rekel: Čemu pa toliko kolese? Polovico jih je ravno dovolj, drugo polovico pa vrzimo proč. Na vprašanje, kako bo stroj tekkel po demontaži, seveda nihče ne odgovarja, pa si ga menedže da tudi nihče ne postavlja. Ni pa dvoma, da bodo pri nas reducirali uradništvo na pravkar omenjeni način in s tem bodo izžvali seveda še večjo upravno zmešnjavo kakor jo že imamo.

Nihče pa ne pomisli niti na poskus, da bi enkrat točno ugotovil, iz koliko delov obstoji naš sedanji upravni aparat, in iz koliko delov bi moral obstojati ali bi lahko obstojal, ne da bi škodo trpel celokupni efekt. Predvsem seveda je treba ugotoviti, koliko ljudi za upravno delo zadostuje — a kdaj bomo se prišli tako daleč! Dokler pa te ugotovitve ne bo, bo vsako reduciranje ostalo brez trajnega učinka. Rezultat bo: Janez pri vratih ven — Janez skozi stransko okno nazaj.

Največji efekt pa bi se dal doseči pri tej priložnosti, če bi se centralna uprava via facti dekoncentrirala. Mi ne vidimo nobenega vzroka, zakaj to ne bi bilo mogoče. Ustava tega ne brani, a če tudi to v ustavi sami ne stoji, se da vseeno izvesti. Pokrajinske uprave mnogo bolj poznajo svoje upravne potrebe kakor pa jih pozna centrala in tem je mnogo lažje ugotoviti, koliko in kakšno osobje neobhodno potrebujejo. Če pa je enkrat ugotovljeno to, ni nobene stvarne ovire, za-

Boj za občino Beograd

MAKSIMOVIC ZMAGUJE. — DEMOKRATI PROTI KURATELI DRZAVE
NAD OBČINO. — PROTEST PROTI NASILJU. — UZUNOVIC »PRESEDUJE«.

Beograd, 26. julija. Včeraj popoldne so bili v hotelu »Pariz« storjeni poslednji koraki za pomirjenje dveh radikalnih skupin. Na konferenci so bili navzoči Uzunović, Aca Stanojević in še nekoliko radikalnih prvakov, med njimi tudi Boža Maksimović.

Včerašnji dan je bil važen za odnose med radikali, ker se je ugotovilo, da se obe skupini ne dasta pomiriti.

Radikali so imeli v teku včerašnjega dne tri velika zborovanja. Boža Maksimović je govoril včeraj popoldne na zborovanju v Beograjski kleti. Zborovanja se je udeležilo veliko število naroda in Boža Maksimović je v svojem govoru naglašal, da so kandidature izvršene na tak način, ki popolnoma ustreza tradicijam radikalne stranke. Boža Maksimović je rekel: V tako velikem mestu, v tako veliki stranki kot je radikalna, so razumljive borbe, ki izvirajo iz želja in ambicij poedinih ljudi. Te ambicije pa bi bile morale prenehati v momentu, ko so spori prodrli v javnost. Po velikem obisku, ki ga je videti na zborovanju in po navdušenju se more konstatirati, da se nasprotniki službene liste nimajo nič dobrega nadejati. Boža Maksimović je izrazil nado, da bodo radikali v Beogradu tudi takrat storili svojo dolžnost, kar naj se pokaže na volitvah 15. avgusta. — Pozval je vse radikale, da gredo enodušno na volišče, ko je treba manifestirati za veliko moč beograjskih radikalov.

Za Maksimovićem je govoril Kara Jovanović, ki je kandidat za predsednika beograjske občine na listi Bože Maksimovića. Razložil je program radikalov, ki se bo izvršil, čim bodo izvršene volitve v Beogradu.

Razen radikalov so imeli demokrati več zborovanj v Beogradu. Najzanimivejše zborovanje je ono, ki se je vršilo v hotelu »Slavija«. Na tem zborovanju sta govorila Kumanudi in Krsta Jovanović. Tudi ta dva sta razlagala komunalno politiko za mesto Beograd in poudarjala v

prvi vrsti, da je treba za beograjsko občino sprejeti poseben zakon in da mora imeti beograjska občina samostojno finančno politiko, ne pa da bi bila pod varstvom ministra financ.

Nato je govoril Ljuba Davidović, ki je izvajal: V naši državi, in sicer v starih mejah naše kraljevine, Črne gore in Južne Srbije se bodo vršile občinske volitve 15. avgusta. Ne mine dan, da bi naš glavni odbor, naš poslanski klub in posamezni poslanci ne dobili pritožb zaradi postopanja političnih oblastev. Zakoni se gazijo vsak dan in ni čuda, da si sedaj naš narod stavlja vprašanje, ali ima zakon sploh kako vrednost. Imamo še moč in smo prepričani, da je treba najti pot in način, da se odpravi to nasilje. Smem vam reči, da je narodna moč pri kraju, ona se izžepava. Mi moramo dobro paziti, kaj delamo, čas gre zelo hitro in zelo se bojim, da bi ono, česar ne želimo, lahko prišlo mnogo prej, nego ono, kar bi pri dobri upravi sploh ne smelo priti. Beograjske občinske volitve imajo poseben pomen. Imajo pomen ne samo za Beograd, ampak za celo državo. Pravim brez pretiravanja, da gleda na Beograd cela država. Ne dvomim, da bomo mi zmagali. Ako zmagamo, bo naša zmaga pomenila spas domovine. Ako zmagamo v Beogradu, potem bo moralna moč celokupne demokracije porasla za sto odstotkov. Predsednik vlade je izjavil novinarjem, da je situacija sigurna in vlada stabilna. To se zdi tako, kakor Jovanče Micić v Nušičevi komediji: »Put oko sveta«, ki je, ko so ga našli daleč v svetu in vprašali, kaj dela, odgovoril: Predsedujem. Z ene strani ruje Radić, z druge Pašić, s tretje epozicija in s četrte prijatelji. Ako Uzunovića vprašate, kaj dela, bo vam odgovoril: Predsedujem. Občinske volitve so usodne, ker zmaga demokracije pri teh volitvah mora biti sijajna zmaga demokracije v celi državi.

Govor Ljube Davidovića so zborovalci burno pozdravljali.

POVRATEK VOJE MARINKOVIĆA.

Beograd, 25. julija. Bivši minister vnanjih zadev dr. Voja Marinković se je vrnil z Bleda, kjer je bil sprejet v avdijenci, zopet v Beograd. Opaža se, da so davidovičevci nestrpno čakali na njegova poročila.

IZ FRANCIJE.

Pariz, 24. julija. »Tems« poroča, da se zunanja politika ne bo izvajala v kakem novem pravcu, ker vodi zunanje ministrstvo Briand, Poincare bo zahteval

kaj se ne bi dala pokrajinskim upravam mnogo večja kompetenca kakor jo imajo doslej. Stvarna potreba, da morajo dekrete za vsakega uradnega slugo podpisovati v centrali, res ne obstoji. Centrala pa naj si pridrži le vrhovno nadzorstvo nad pokrajinskimi upravami in če se to zgodi, bo v centrali kmalu red, lokalna uprava pa bo poslovala kmalu brezhibno.

Šele potem bi bila dana realna podlaga za sistematično reduciranje, če bi se izkazalo res za potrebno. A bojimo se, da bo tudi tokrat, kakor vedno, mnogo bolj odločilen strankarski interes kakor pa stvarno razmišljanje. Strankam so potrebni agitatorji — in to je glavno. Dobra ali slaba uprava je pa postranska zadeva bila doslej in tako bo ostalo žalobog se dolgo.

val naknadno povišanje davkov v višini 4 milijard frankov. Nova vlada se bo ogibala inflacije. Vprašanje medzavezniških dolgov se bo reševalo na tak način, da ne bo pri tem trpela francoska valuta.

DIJAŠKI KONGRES.

Sremski Karlovci, 25. julija. Danes se je pričel mednarodni dijaški kongres.

NAJNOVEJŠE SPORTSKE VESTI.

Zagreb, 26. julija. Včeraj popoldne je bila odigrana finalna tekma za prvenstvo države, ki je končala z zmago Gradjskega. Na igrišču samem je bilo navzočih okrog 14.000 gledalcev. Rezultat tekme je 2 : 1 (v prvem polčasu 1 : 1) v korist Gradjskega. Sodil je sodnik Felver iz Sarajeva. Gole so zabil Peršić in Giller za Gradjskega in Petković za Jugoslavijo.

Med igro je prišlo večkrat do manjših incidentov na igrišču. Beograjski gosti, ki jih je prispelo okrog 1500 s posebnim vlakom, so uporabljali avtomobilske trobente in tudi sicer vpili, kar je vzbujalo med Zagrebčani veliko nezadovoljstvo. Tudi po tekmi je prišlo do manjših incidentov, ki jih je pa policija takoj v kati zadušila.

Radić na Grobniškem polju.

Sušak, 26. julija. Včeraj je došel sem Stjepan Radić in imel veliko skupščino na »Grobniškem polju«, ki je zgodovinsko izza poraza Tatarov. Okrog 10. je kredil Radić, spremljan od povorke, na to polje, kjer je bilo zbrano zelo mnogo ljudstva iz Kastavščine, Sušaka in okoliških krajev.

Predsednik okrajne organizacije HSS Vrkljan je pozdravil St. Radića, nakar je St. Radić ustal in po burnem pozdravljanju izvajal tako-le: Na tem polju so pred 70 leti naši dedi obračunali s Tatarji, ki so preplavili Rusijo in Poljsko, prešli čez Karpate, se spustili na Madžarsko in prišli do sem, kjer so jih Hrvati pomandrali. Nas Slovanov je bilo nad milijon naseljenih po ruskih ravninah pa do tega našega morja. A kljub številčni premoči Slovanov, ki so prišli pred Tatarji, se je Tatarom, čeprav jih je bilo 500 tisoč, uspelo, da se naselijo v naši sredini. Poraz Tatarov na tem polju je bil izredno hud, ker niso vzdržali v teh krajih. Mi Hrvati, ki smo se naselili ob morju, smo imeli odprta pota v svet, čeprav so nam našo obalo parcelirali tujci. Mi smo pa vendarle čvrsto prirasli na to obalo, saj smo vedeli, da bo tujec odšel in da je naša bodočnost na morju, ki je izvor bogastva in prosvete. In danes je prišel čas, da to svojo pozicijo izkoristimo. Pri tem delu se državna uprava ne sme naslanjati na nevesele ljudi temveč na narod, ki prebiva na teh obalah, na narod, iz katerega so izšli in še izhajajo večji pomorščaki, niso jih mogli raznaroditi, dasi so to poskušali, ne Nemei, ne Italijani in ne Avstrijci. Hrvati, ki imajo morje, morejo reči Srbom, ki so kontinentalci: Vi ste mizek sredi drevesa, mi imamo morje, pa izkoristimo sedaj skupno kot složni bratje naše bogatstvo. S skupno močjo bomo vse dosegli. Čul sem, da vam je toča uničila letino in da je težko vaše gospodarsko stanje, čul sem tudi, kako skušajo žandarji služiti Pašiću in poedinim strankarskim kričavcem. Vedite, jaz pojdem v Beograd in bom zahteval, da se takoj zapre oni, ki bije po našem človeku. Tak zasluži, da bi bil ustreljen. V naši državi se obrača vse na bolje. Naša skrb je, da se izvaja zakonitost in pravičnost in da bomo vsi enakopravni. Vlada narodnega sporazuma je generacija, da se bo zadostilo potrebam naroda in da bo vsak državljani enakopraven. Politika narodnega sporazuma je omogočila, da debeli kraj batine pride v naše roke. Imamo ladjedelnice, ki ne smejo ostati zapuščene. Prenehati je treba s protekcijo in z zaščito interesov Orjune in majhnih stranic. Nameščajo se uradniki po protekciji, da bi bili nekak instrument politične stranke. V sporazumu s Srbi in Slovenci delamo za napredek države.

Nato razlaga barve na hrvatski zastavi, govori o brodarstvu in kritizira delo bivšega ministra financ dr. Stojadinovića, hvali pa dr. Perića, sedanjega ministra financ. Predsednik vlade Uzunović je z vso dušo za sporazum. Uverjen sem, da želi iskreno, da se naša država okrepi in da napreduje. Tudi dr. Ninčić je nedavno raglašal, da mora Dalmacija biti središče naše politike. Naše ladje morajo z našimi mornarji zapluti po vseh morjih. Vsak kraj mora dobiti svojo gospodarsko kompetenco. Stvorili bomo gospodarske oblasti. Radić je končal svoj govor z vzklikom kralju in hrvatskemu seljaškemu narodu. Govorili so še dr. Maček, Ivo Čenan in Lujo Kežman. Na to je Radić sedel v avto.

ja 1926 v Narodnem domu v Ljubljani, so z ogorčenjem vzeli na znanje, da se je Vidovičevi dopisni šoli v Sarajevu kol strogo vzgojni instituciji predpisal poslovni davek v izmeri 47.000 dinarjev, kar pomenja strahovit udarec za ta prekristen vzgojni pokret. Z ozirom na dejstvo, da Vidovičeva dopisna šola v Sarajevu ni ustanovljena iz špekulativnih namenov, temveč je zgolj ljudsko-vzgojna institucija, morajo zborovalci najodločneje protestirati proti predpisu davka in pozivljajo merodajne činiteleje predvsem pa Ministarstvo Finansija in Prosvete, da podvzamejo potrebne korake, da se ta predpisani davek ukine, odnosno odpíše. Predpis davka vzgojni instituciji pomenja v današnjem času tudi kulturno sramoto, ker se na tak način uničuje prepotrebno prosvetno delo. Resolucija je bila soglasno sprejeta. Tudi je klub sklenil podvzeti druge korake v zaščito te važne vzgojne institucije.

— **Najden utopljenec.** Pri papirnici v Vevčah so potegnili iz Ljubljane 30 do 35 let starega neznanega moškega. Pri sebi je imel listino, v kateri je bilo 7 Din in kupon poštna hranilnice na ime Ivan Orošec. Po komisijskem ogledu so ga pokopali v M. D. v Polju.

Dopisli.

Iz laškega okraja. Vsled trajnega deževja, nalivov in povodnjaj so naše okrajne ceste v zadnjih časih silno trpele ter je voda napravila ogromno škodo. Okrajni zastop je imel za tekoče leto namen, izvršiti razna večja dela na vseh progah in okvirju gmočnih sredstev, ki so mu na razpolago. Marsikatero lepše načrte so mu pa preprečile vremenske nezgode. Sedaj ima zaposlenih po vseh cestah nad 100 delavcev, ki delajo v raznih partijah. Gradijo se škarpe in oporni zidovi, odkopavajo se plazovi, posipavajo se ceste, gradijo mostovi in se popravljajo jezovi in sicer tako, da pridejo najnujnejša dela prva na vrsto. Kljub temu, da se gg. sosvetniki, ki upravljajo proge, in nastavljeni živujejo z vso vnemo, da se zbršejo sledovi vremenskih poškodb, postaja občinstvo nestrpno ter očita okrajnemu zastopu brezdelnost, samovoljnost in slične napake. Prihajajo tudi stranke s prošnjami za podpore v popolnoma zasebne namene in seveda ne more gerent takim prošnjam ugoditi. Zato pa pade od raznih strani nanj in na gg. sosvetnike jeza

občinstva, ki je popolnoma neupravičena. — Prosimo merodajne faktorje, naj se občinstvo poduči in posvari, nameslo, da bi se ga k temu še napeljevalo. — Gerent.

ZAHVALA.

Dne 20. t. m. se je vrnil drugi letnik drž. dvorazredne trgovske šole v Mariboru z devetdnevnega poučnega potovanja po republiki Avstriji. Pripravljalni odbor se zahvaljuje p. n. občinstvu za darovane zneske, posebno mestni občini mariborski, Posojilnici v Narodnem domu ter Trgovskemu gremiju, ki so darovali vsak po 1000 Din.

Drž. dvorazredna trgovska šola, pripravljalni odbor za ekscurzijo, Maribor.

Primorje.

Se vedno vprašanje tujerodcev. Te dni se je vršilo v ministristvu za notranje zadeve posvetovanje pod predsedstvom Federzonija, katerega so se udeležili razen tržaškega prefekta tudi videmski in čuljski prefekt, komisar tržaškega fošja, poslanec Ricci ter pokrajinski fašistovski tajnik iz Reke, Vidma in Pule. Predmet posvetovanja je zopet vprašanje političnega položaja v novih pokrajinah z ozirom na drugorodce. Bržkone tudi dosedanji sistem ne zadostuje. Za najbližjo bodočnost se obetajo novi radikalni ukrepi proti slovanskemu življu. Tako govorijo, da bodo morali vsi šolski otroci pristopiti k fašistovski organizaciji »Balilla«. Tudi hišne preiskave se pridno nadaljujejo, zlasti po Istri, kjer so že tudi cele vasi pregledali, ne da bi povedali ljudstvu vzrok.

Novi občinski komisar v Trstu. Upravo tržaške občine je prevzel novo imenovani komisar komendant dr. Ernest Perez. Imenovanje je vzbudilo vsekakor precejšnje začudenje, ker ni bil imenovan nobeden izmed najbolje kvotiranih kandidatov, tudi ne dosedanji župan senator Pitacco, temveč Sicilijanec, ki ni imel dosedaj sploh nobenih stikov s Trstom in s Tržačani.

V posnemanje. Kakor znano, so zagnali italijanski časopisi v zadnjem času bojni klic proti švicarski vladi, češ, da pospešuje pomemčenje tišinskega kantona. Proti tej gonji je precej ostro odgovoril načelnik švicarskega političnega oddelka Motta in imenoval postopanje italijanskega tiska nepravično in vznemirjevalno. Proti njegovemu odgovoru se je oglasila rimska »Tribuna«, glasilo notranjega ministra Federzonija. »Tribuna« piše sledeče: Italijanski tisk je imel in bo vedno imel pravico se baviti z dogodki v tišinskem kantonu, ako že ne radi drugega radi tega, da se izve, kaj se dogaja dve uri daleč od Milana in da nas ti dogodki ne presenetijo. Kaka eventualna izprememba v italijansko Tišino mora vzbujati skrb, zlasti ker se vrši za mejo, ki se niti meja ne more imenovati, ker je samo črta, označena s finančnimi koli na čisto italijanskem ozemlju.

Raznarodovalnice. V Gorici obstoji dijaški zavod »Dante Alighieri«, ki prejema od vlade ogromno podporo, tako, da razpolaga s 60 prostimi mesti za dijake. Ta mesta so namenjena predvsem slovenskim dijakom, toda nikakor iz usmiljenja do slovenskih dijakov, ki so bili oropani lastne šole in dijaških konviktov, temveč edini namen je, da se slovenski dijaki lastnemu narodu popoiroma odtujijo. To je zavod tudi izrečno poudarjal v neki vlogi na pristojno ministristvo, v kateri zahteva, da zviša število prostih mest na 100, da bi se tako poitalijančili otroci, ki jih je ranjka Avstrija »poslovenila«. Komentarja ni treba.

CASOPISNA KORESPONDENCA TVRDKJE »BATA«.

Dnevne vesti od drugod. Povodom sokolskega zleta v Pragi je posejilo pri povratku ferijalno združenje jugoslovenskih učiteljev znano tovarno obutve Ba'ta. Člane združenja je sprejelo štirideset tovarniških nameščenecv jugoslovenske narodnosti, ki so se prizadevali, da se čutijo učitelji, ki so bili ta dan gosti, kot doma.

Iz Ljubljane. Gospod I. Hribar, bivši poslanec kraljevine SHS v Pragi in minister na razpoloženju je posejil povodom izleta tovarno Ba'ta. Občudoval je to ogromno podjetje, katerega je v 30. letih intenzivnega dela ustvaril podjetni duh in energija navadnega čevljarja Tomaža Ba'te.

Sport.

Ljubljana: Maribor — 13:1 (4:0). Včeraj se je vršila na igrišču SK Ilirija ravanžna medmestna tekma Ljubljana—Maribor, ki je končala z nepričakovano visokim porazom

slednjega. Z izjemo pariš predorov se je vršila igra konstantno na moriborski polovici. Igralci-gostje, so prvo polovico še dobro zdržali oster tempo, ki ga je diktirala Ljubljana; v drugi polovici pa so popolnoma popustili in goali so frčali eden za drugim v mrežo. Da ni bil poraz še večji, se imajo gostje zahvaliti deloma svojem vratarju Geyer-ju ter branilcu Barlovič-u, deloma pa smoli, ki jo je imela večkrat ljubljanska napadalna vrsta pred mariborskim goalom. Gostje so predvedli popolnoma raztrgano igro, brez najmanjše kombinacije; tokli so žogo takorekoč tja v en dan, brez vsake sistematike. Nasprotno pa so se izkazali domačini, ki so tvorili organsko celoto; posebno je ugajala napadalna vrsta s krasno, premišljeno kombinacijsko igro. Prav dobro se je obnesel Martinak kot srednji napadalec; on je brez dvoma edini, ki pride za to mesto v poštev ob priliki tekme v Osijeku. Sploh bi bilo najbolje, da se postavi celotno moštvo, ki je nastopilo v tej tekmi. Mariborsko moštvo je bilo sestavljeno sledeče: Geyer—Koren, Barlovič—Bergant, Korošec, Perinat L.—Lešnik B., Vodeb, Hrešček II., Bertonec, Jernak II. — Ljubljana: Miklavčič—Beltram, Pleš—Zemljak, Zupančič G., Zupančič L., Herman, Oman, Martinak, Dobret, Kreč, Scortali so za Ljubljano Oman 5, Dobret 4, Martinak 3 in Kreč 1 goal. Časten goal za Maribor doseže tik pred koncem desna zveza Vodeb. Sodil je dobro g. Ahčan. Publike ca 300.

Sportne vesti od drugod. Vsekako nepričakovano in neprijetno iznenadenje je doživelo moštvo prvaka profesionalne lige Češkoslovaške A. C. Sparta, ki je odigralo na potu v Ameriko dne 19. t. m. v Zlinu s tamošnjim znanim klubom S. K. Ba'ta tekmo (klub nameščenecv znanih tvornic obuvala). Sparta je izločila zastarele zvezde ter nastopa s sledečo postavo: Kaliba, Sava, Horejs, (Stanek, Moudry, (Červený II.), Carvan, Červený II., Fleischmann, Poláček, Myclik, Sima, Stanek, (Horep). Po izvanredni igri je polovka S. K. Ba'ta izbrano, reprezentativno postavlo Sparta, z rezultatom 6:4 (4:3). Niti znani finish, niti menjanje postavle in nastopanje neutrujenih igralcev ni moglo rešiti Sparta poraza. Rezultat je realen, ker je bil S. K. Ba'ta v premoči.

Širite „Nar. Dnevnik“.

Jack London:

133

Morski vrag.

»Potem bo umazanost in zagrelost plačilo vaše časti,« sem rekel, držeč jih v moji roki. Vzlic trdnemu sklepu bi bil poljubil ti dve mali roki, da bi jih ne bila urno odmaknila.

Najino tovarištvo je postalo slabo. Dolgo in dobro sem obvladoval svojo ljubezen, sedaj pa je ona obvladovala mene. Trdovratno je bila nepokorna, se polastila oči in se je sedaj polastila še mojega jezika — da, in ustnic, ki so v tem hipu koprnele, da bi poljubile mali roki, ki sta tako zvesto in trdo delali. Pa tudi jaz sem koprnal. V meni se je glasil klic liki klic trebente, ki me je klical k njej. Vame je pihal veter, kateremu se nisem mogel ustavljati, ki je klonil moje telo, da sem se sklonil proti njej, ne zavedajoč se, da sem slonel. Ona pa je vedela. Morala je, kajti urno je odmaknila roke, a si vendar ni mogla kaj, da me ne bi vprašujoče pogledala, predno je obrnila oči proč.

Razvil sem glavno jadro.

»Na tem ozkem prostoru ne moreva dobiti sidra iz vode,« sem rekel.

»Kaj pa morete?« je vprašala.

»Izпустiti ga,« sem odgovoril. »Ko ga izpuščam, morate vi vršiti prvo delo pri motovilu. Jaz bom moral takoj stopiti h krmilu, vi pa boste istočasno morali razviti sprednje jadro.«

Ta manever sem bil nešteto krat proučil in izvršil. Ko je bila vrv sprednjega jadra privezana k motovilu, sem vedel, da bo Maud mogla razviti to sila potrebno jadro. Proti zalivu je vlekel močan veter; dasi pa je bila voda mirna, sva vseeno morala hitro delati, če sva hotela priti varno iz zaliva.

Duh je oživel, ko se je odzval napetim jadrom.

Maud je dovršila svojo nalogo in prišla k meni; lase ji je pokrivala majhna čepica, lica so bila zardela od napora, oči so bile široko odprte od razburjenja in podobne očem presenečenega jelena. V njih je bil nekaj divji, oster pogled, ki ga še nikoli nisem bil videl; ustnice so bile razprte in pridrževala je sapo, ko je ladja drla proti ustju zaliva.

Moje izkušnje kot prvi mornar so mi dobro služile. Iz notranjega zaliva sem vrazil v zunanega in odtod na odprto morje. Dan je bil pust, oblačen, vendar je solnce prodrlo oblake, dobro znamenje, in posijalo na obalo, kjer sva bila pobijala holušičke. Ves otok se je razsvetlil na solncu. Celo temačno jugozapadno predgorje je bilo videti manj temačno.

»S ponosom se bom vedno spominjal na vse,« sem rekel Maud.

Vrgla je glavo nazaj in rekla: »Dragi, dragi otoki! Vedno te bom ljubila!«

»Jaz tudi,« sem tiho pristavil.

Videti je bilo, da se morajo najine oči srečati v velikem sporazumu; vendar so se upirale in se niso srečale.

Nastal je molk, ki je bil skraj neroden; zato sem rekel:

»Poglejte tiste črne oblake na priveterni strani. Saj se spominjate, ko sem vam sinoči pravil, da barometer pada.«

»In solnce se je skrilo,« je rekla, še vedno upirajoč oči na otok, kjer sva pokazala svojo moč nad materijo in sklenila najbolj pravo tovarištvo, ki je mogoče med moškimi in ženskimi.

»Sedaj pa proti Japonski!« sem vzkliknil veselo. Privezal sem krmilno kolo, pohitel na sprednji konec ladje in vse pripravil za veter, ki je bil ugoden. Močan je bil, jako močan, vendar sem sklenil voziti z njim, dokler bo šlo. Ker nisem mogel za tako vožnjo privezati krmilnega kolesa, me je čakalo celo noč krmarenje. Maud je silila, da stopi na moje mesto; pokazalo pa se je, da ni imela moči, da bi krmarila pri tako nemirnem morju, tudi če bi se bila naučila v tako kratkem času. Bila je močno žalostna, ko je to spoznala, a se je kmalu zopet ojunčila in zavijala vrvi v zvitek. Treba je bilo tudi kuhati, narejati posteljo, streči Larsenu. Tisti dan je končala s tem, da je počistila kabino in medkrovje.

Vso noč sem krmaril brez prenehanja; veter je počast pa trajno naraščal, morje je gnalo vedno večje valove. Ob petih jutraj mi je Maud prinesla vročo kavo s prepečencem, katerega je bila spekla, ob sedmih pa dober zajtrk, ki me je poživil.

(Dalje prih.)

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi
znamke
Gritzner, Adler, Phönix

Bližu Prešernovega spomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi na obroke. — Večletna garancija.

DUBIED

Od dobrega najboljšje je švicarski pletilni stroj **DUBIED**.

Josip Petelinc, Ljubljana

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi

najkvalitetnejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Ekonom in lesni manipulant

28 let star, neoženjen, govoreč več jezikov, išče primerenega mesta. Zamore položiti tudi 50.000 Din kavelje. — Vprašanje na upravo tega lista pod »Stalna služba«.

Krasne dekoracijske patent-divane

v plišu
vam nudi izredno poceni
Rudolf Sever,
Ljubljana, Gosposvetska 6.
Vabim na ogled!

Stekleno

strešno opeko imajo stalno v zalogi Združene opekarske d. d. v Ljubljani.

Pouk

iz predmetov gimnazije in realne gimnazije za ponavljalni izpit prevzame. Naslov v tiskarni »Merkur« I. nadstropje.

„GROM“ CARINSKO POSREDNIŠKI IN SPEDI-
CIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brsojavkam: „GROM“. Telefon Int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v te stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

Za tretjino cene imate pozimi na mizi sadje in zelenjavo, če jih ukuhate v nedosegljivih

WECK-ovih
kozareh in aparatih.

Tvorniška zaloga:
Fructus — Ljubljana.
Krekov trg 10.
Tudi na obroke!

Mali oglasi

Za vsako besedo se plača 50 par. za debelo tiskano pa Din 1.—

Perica

proti stalni mesečni plači se išče za parno pralnico. Informacije se dobe do 24. t. m. na Miklošičevi cesti 20, soba 233, od 12. do 13. ure, kjer je tudi vložiti pismene prošnje z zahtevkom plače.

PREMOG - ČEBIN

Wolfova 1/II. - Telef. 56.

Volna in bombaž

za strojno pletenje in vsakovrstna ročna dela se dabi v veliki izbiri in po najnižjih cenah pri Karel Prelogu, Ljubljana, Gosposvetska ul. 3. — Stari trg 12.